

Teksten: Genesis 22: 1-18 en Johannes 12: 12-19

Lieve mensen,

Abraham zadelt een ezel, neemt twee hulpjongens met zich mee, en Izaäk, zijn zoon. En de attributen voor het offer...

Dan gaan ze. Stil en samen.

Ze beklimmen de Moria. De uitzichtberg. Die ze een ander uitzicht op het leven geeft. En daarmee een ander inzicht. Het verhaal wil ergens mee afrekenen. Met wat in Israël omringende culturen gewoon was. Nooit meer kinderooffers. Geen kind mag op wat voor wijze ook geofferd worden. Izaäks offer verzinnebeeldt dit credo. Daarover proeft God via Abraham Israëls nieren.

Als u nu denkt, dat was toen, die culturen met die kinderooffers... dan is dat aan de buitenkant zo, maar niet aan de binnenkant. Ook in onze tijd dragen kinderen lasten die ze aanvoelen bij de volwassenen. Met hun fijngevoeligheid betalen zij voor de zware thema's een prijs, hun onbevangingheid gaat er dan als eerste aan, wordt geofferd. Al wil niemand dit, zo gaat het telkens weer.

En Abraham, ook hij offert zijn enig en innig geliefde zoon, zijn toekomst, aan God. En als hij dan het heft in eigen hand neemt, op het ultieme moment, roept de engel *steek je hand niet uit naar de jongen.... Nu weet ik dat je ontzag hebt voor God. Vertrouw, de Ene zal erin voorzien.*

God zelf doet trouwens niet onder voor Abraham, ook hij offert zijn enig geboren zoon. Zowel het Izaäkoffer als het Jezusoffer gaat over deze keuze: het wijden van je leven aan God die liefde is, óf aan allerlei andere goden. 'Waar ligt je hoogste goed o mens? Bij de God van Abraham, Izaäk, Jacob en Jezus?' Dan zal de dood het niet winnen van het leven, het kwade niet sterker blijken dan het goede. Dat geloof staat op het spel. Toen en nu, altijd. En God zal het offer ongedaan maken.

'Voor de kinderen' stond op de raket die neerkwam op het station van Kramatorsk... Het is de wreedst-denkbare comeback van het kinderoffer. Terwijl het offer van Izaäk ermee afrekenet, zet de antichrist het in. Die drukt daarmee uit: voor jullie, Oekraïners, is er geen toekomst. Want kinderen staan voor de toekomst.

Ja, het verhaal van Izaäk is nog immer actueel. Het is een appel. Koester onze kinderen, koester de toekomst. Kijk vanuit hen naar het leven, dan weet je wat je te doen staat, wat om bescherming vraagt, en

toewijding. Er zijn jongvolwassenen, die niet meer geloven in een toekomst, die de vreugde van vooruit kijken in rook hebben zien opgaan.

Offeren. In de Bijbel wil het ook nog iets anders zeggen, namelijk dit: 'naderen tot God'. Het is het bij God brengen van jouw leven. Bidden is in wezen ook God naderen. 'Hier ben ik God, met heel mijn hebben en houden..., met mijn strijd, mijn ongeluk of angst, maar ook met mijn dankbaarheid, en mijn geluksmomenten'. En offeren is ook: oefenen in loslaten. Inleveren wat je dierbaar is. Omwille van het grotere geheel. Om ruimte te maken voor God.

Wij zijn getuige van het offer van Izaäk, van Jezus, en wij zijn de afgelopen weken getuige van het lot van al die vrouwen en kinderen, mannen, jong en oud in Oekraïne... Het offer dringt zich aan ons op.... God naderen, alles van het oude leven loslaten, het is geen theorie.

Dag in dag uit zijn we getuige van wreedheden zoals in Boetsja, in Kramatorsk. Ik hoorde meer dan eens dat mensen deze beelden, deze berichten niet meer aankunnen. Dat ze het innerlijk niet kunnen dragen. Ja, het is ook te vreeslijk... De catastrofe buiten ons wordt deel van onszelf, in ons. En toch kunnen we dat wel leren, het gruwelijke dragen, het uithouden. Zoals Jezus het zijn leerlingen vroeg, om niet te slapen of weg te lopen, maar om wakker te blijven en op te staan. Om getuige te leren zijn. Daarvoor hebben we in onze innerlijke ruimte ook ruimte voor God nodig, als een tempel waar het heilige woont. Van waaruit we bidden, samen of alleen, en alles steeds weer bij God brengen. Van waaruit we ons door God laten leiden. Dat maakt ons sterk en toegerust voor wat er uit de wereld op ons afkomt. In het uithouden doen we degenen van wie het leven geofferd wordt, recht. Blijven wij hen nabij. Zoals wij zouden willen dat anderen ons nabij blijven, blijven kijken, als wijzelf slachtoffer zijn. 'Weest nuchter, wakker en moedig,' zegt Kierkegaard.

We gaan naar het evangelie. Abraham zadelde een ezel en Jezus kiest hier een ezelsveulen uit, jong en onbereden. Een ezel heeft in de Bijbel een betere reputatie dan in ons alledaagse, wij noemen hem koppig en niet in beweging te krijgen als hij het niet in zijn hoofd heeft. Ezelsoren doen het bij ons ook niet goed.

Dat Abraham en Jezus een beslissende pelgrimage per ezel afleggen, is niet zonder betekenis. De ezel draagt last en lust. Hij dient als Bijbels beeld van ons lichaam, dat ons door de tijd heen draagt. Geen triomftocht te paard, nee, een mens in zijn nederige gedaante, weerloos. Gelaten, kalm, als een wijze van zijn. Jezus is vrij van actie en reactie.

Jezus is het lam Gods, gemeente, dat hier zijn weg gaat als het Pesachlam in persona.

De menigte loopt Hem tegemoet en juicht. Ze meent goede papieren te hebben om dat te doen. Jezus had immers Lazarus uit het graf tot leven geroepen, en zal nu ook hen allen... bevrijden. 'Hier is de koning van Israël die ons zal redden.' De mensen zoeken palmtakken. Teken van vreugde bij het Loofhutfest. Maar zoals dat wel vaker gaat, hier verandert de betekenis. Het zwaaien met palmtakken staat nu voor het bejubelen van de nationale held. Jezus komt Jeruzalem in en langs de kanten staan ze te zwaaien met palmtakken, en ze juichen Hosanna. En Jezus zelf? Hij huldigt het principe van niet-ingrijpen, hij laat het gebeuren. Jezus ondergaat, wetend, helder ziend dat het bij De Weg hoort.

Als een politieke held wordt Jezus binnengehaald, maar dat is Hij niet. Hij is maar één ding: Zoon van God. Hij ziet de mensen, hij laat de mensen. Als ze de tekenen niet verstaan, dan laat hij ze. Eén van die tekenen is, dat hij op een ezel binnenkomt, en niet als een koning te paard. De ezel was het rijdier van de armen. Het paard stond voor de oorlog. Soldaten en legeroversten zaten te paard. Wie steun verwacht van paarden, keert zich tegen steun van de heilige. Zo staat het in de Psalmen: "Hem, de eeuwige, bekoort niet de kracht van het strijdros." Het paard was het zinnebeeld van macht.

Jezus komt op het dier van de armen Jeruzalem binnen. En de ezel vertelt ook, dat hier een vredesvorst komt. Want zo roept de profeet Zacharia:

*Zie uw Koning komt tot u;
rechtvaardig en zegevierend.
hij is deemoedig
hij rijdt op een ezel...*

Jezus: de nieuwe tempel van God. In Zijn binnenste neemt Hij alles op, hij draagt het, hij houdt het uit. Gelaten komt hij tussen de mensen. Zijn koningschap is niet van deze wereld, maar is uit God, bij wie andere maatstaven gelden. Bij wie alle tegenstellingen gedragen worden.

Jezus' gelatenheid vertelt: Waar ik zwijg, kan God spreken. Waar ik niet handel, bepaalt God mijn wandel. In deze Geest gaat Hij de weg omlaag, naar de diepste duisternis, en daarin naar het hoogste licht.

En langs de kant van de weg staat het volk, roept het volk luid en duidelijk *Hosanna*. Weten ze wat ze roepen? Weten wij het? Het lijkt een vreugdekreet. Maar het betekent iets anders. Het is een vraag, ja het is de oerkreet van de mens: *Hosanna, waar komt mijn hulp vandaan? Wat helpt mij werkelijk?*

‘Waar komt mijn hulp vandaan, mijn hulp is van de Heer mijn God...,’ zingt Psalm 121. Hosanna is een oerkreet: *Bevrijd toch! Help ons toch, maak ons los...*

Met Jezus’ intocht in Jeruzalem zijn wij op reis naar onze diepste bestemming. Deze reis is de innerlijke, diepste en beslissendste reis van een mens, op weg naar de vrede Gods die alle verstand te boven gaat.

Amen